

Opponencia Nógrádi Ádám diplomatervéhez

Téma: Uszoda, Dunavarsány

Több éve már, hogy opponenciákat írok az Ipartanszék részére, és szinte minden évben akad egy vagy két diplomaterv, aminek a témája uszoda és engem kérnek fel opponensnek. Úgy, hogy, legalább láttam az elmúlt évek során 8-10 uszodatervet. Kezd át menni sztereotíp témába. De ez a tervek, most messze kiemelkedik közülük. Feledtetni a már kicsit unalmassá vált témaválasztást. Minden részletében újdonságot hoz, ténylegesen érdemes vele foglalkozni.

Olyan tervezővel van dolgunk, aki abszolút biztos kézzel kezeli az alaprajzi szerkesztést, a tartószerkezeti tervezést, az épületszerkezetek kialakítását, homlokzati design-t, a tér- és tömegalakítást, építészeti grafikát. Egy olyan érett tervet látunk, amely bármely országos pályázaton díjazott alkotás lehetne.

Az alaprajz annyira fegyelmezett, tiszta, rendezett, hogy szinte belefirkálna az ember egy kis kuszaságot, „pacát” kívánva. Talán egy-két nagyobb méretű öltözőt is csináltam volna a „sztár olimpikonok” kényelmére, de az meg lehet, hogy inkább csapatromboló lenne.

Tömegalakításnál nagyon finom ötlet a kiszolgáló dobozra felfutó domb, így egyszerre szétválasztódik a két főfunkció tömege, de a ráfutó zöld és felsétálhatóság a dombra, olyan élményt kelt, hogy van egy domb amiből kiáll az uszoda „fatömbje” (egyébként szálcement burkolat). Ez az alapidea, egyébként végig kíséri a tervet. A domb, ami csak egy oldalról domb; a faburkolat, ami szálcement; a lelátó, ami uszoda-előlépcső; üvegtető, ami fejfűjt átlátszó fólia. Azaz semmi se az, mint aminek elsőre látszik. „Vigyázat csalok!” effektus, mindennek utána kell nézni.

A tervek tartószerkezeti megoldásai azt mutatják, hogy a tervező ismeri a nagyfeszítávú térlefedés problémakörét és meg tudja azt oldani.

Ritka, hogy egy tervnél az épületszerkezet érdekességeiről is lehet beszélni, de itt így van. A választott tető tartószerkezet nem csak, hogy szép, ötletes, de még az egyik leggazdaságosabb térlefedés: térbelisége okán kisebb keresztmetszet szükséges, és ragasztott fából készül, ami jelentősen olcsóbb, mint az acél vagy a vasbeton és még könnyű is. A tetőfedés anyaga is ötletes választás: a pneumatikus átlátszó modifikált polimer lemez. Ez a térlefedő anyag: könnyű, nem kell sok alátámasztás, vízhatlan, és áttörten engedi át a fényt. Azaz egyszerre térlefedés, homogén meg-és bevilágítást ad, árnyékolást biztosít. Ez a különleges anyag: ethylene-tetra-fluoro-ethylene (ETFE) modifikált co-polimer fólia, amit keretbe fogva és felfújva (a felfújó levegő adja a merevségét) alkalmaznak térelhatárolásra homlokzaton és tetőn egyaránt. Áttetszősége az anyaggal beállítható, vízhatlan. Fénycsövek, ledek helyezhetőek el benne, így esténként különböző színekbe tud játszani. Németországban, Kínában, Nagy-Britanniában kedvelt térlefedési megoldás nagyfeszítávú szerkezetek esetén.

A másik általam nagyon kedvelt szerkezeti megoldás a tervben: kéthéjú homlokzati falszerkezet. A belső falszerkezet és a külső hőszigetelt homlokzatburkolat között egy installációs tér található, a különböző elrejtendő gépészeti és elektromos csővezeték rejtett elhelyezésére, vagy egyéb falfűtés, falhűtés megoldására. De maga a homlokzatburkoló anyag is ritkán használt anyag Magyarországon. Az alkalmazott anyag: FIBRE nevű, 14-18 mm vastag erősített szerkezetű szálcement lap, amelynek felületképzése gyárilag tetszőlegesen alakítható: beton, fa, téglá, kerámia mintázatra.

A belső tér kialakítása, az itt használt anyagok, azt mutatják, hogy volt kedve a diplomázónak a belsőépítészettel is foglalkoznia. A választott anyagok esztétikusak, de a funkciónak megfelelőek, és még takaríthatóak és időtállóak is. A belső tér kialakítását erősen meghatározza a térbeli farács lefedés, amely annyira szép és hangsúlyos, hogy a mellé valóban egyszerű, neutrális fal és padló design kellett.

És még jutott energia az épület körüli környezet az épülettel azonos színvonalú megoldására a tervezőtől. Szépen formált az épület előtti tér, jó elhelyezett, de nem hangsúlyos a parkoló kialakítása. Továbbá ötletes a lelátó lépcsők befejezésének íves szétválása. Talán a telepítésnél adódik az egyik kritikus megjegyzésem: az uszoda rátapad a lelátóra és a sportpályára. Egy kis elhúzás elért volna. Az utolsó lelátó lépcső, ha 2 m-rel szélesebb, már levegősebb lenne a kialakítás.

Összességében élmény, volt a tervvel foglalkozni, remélem a diplomabizottság is így lesz vele.

2013. június 22.

Papp Gábor, építész